

Telegraful Roman

Apare Martea, Joia și Sâmbăta

Abonamentul:

Pe un an 32 leu.

Pe șase luni 16 leu. — Pe trei luni 8 leu.

Corespondențe

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», Strada Măcelarilor Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. —

Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul Inserțiunilor, după involață

Abonamentele și Inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, Strada Măcelarilor Nr. 45.

Sfatul național român

Orice minciună trebuie dată la o parte, trebuie desființată. Ea însă așteaptă, cere serios să fie înălțată. Aceasta îi orânduiala firii, orânduiala morală din lume. E poruna lui Dumnezeu.

Și noi am înțeles, am cunoscut porunca aceasta sfântă și ne-am opinsit din băilelor inimii să înălțăm minciuna, minciuna politică, care ne înebuia răsuflarea. Ne-am opinsit veacuri de-a-rândul și ni se sfâșia sufletul de durere văzând că nu sănțem în stare să o desfăințăm.

A trebuit să vină vînorîtă sângelui; să se deslanșe uraganul, pentru a nimicind o lume cu toate nedreptățile ei, să ne putem descurca din lătuările morții, din mirejile minciunii.

Astăzi întocmim minciuni și ale nedreptății s-au prăbusit. Scările dreptății a răsărit și pentru noi. Minciuna care ne-a apăsat atâtă vreme a coborât în vizinătatea de păcure de unde nu mai este întocarcă. Pentru conduceră destinelor naționale noastre românești din Ungaria și Transilvania s'a creat sfatul național român compus din fruntași neamului.

Sfatul acesta reprezintă atât **în afară**, cât și **înăuntru** toate interesele noastre cu demnitate și chibzuială.

Guvernul popular al țării, în frunte cu Károlyi I-a și recunoscut de sfat singur în drept și legal să vorbească în numele tuturor românilor de dincăoae de Carpați.

Datoria noastră a tuturor și să așteptăm linistirea și cu demnitate portuncile sfatului național român ce se vor aduce la cunoștință obștei în calea **comitetelor naționale române** din centrele românești.

Noi, cari atâtă vreme am ostenit, am luptat pentru dreptate și libertate avem sfânta datoria astăzi să ne ferim a stîrbi dreptul și avutul altuia, să ne ferim de a păcatui în falu în care s'a păcatuit față de noi.

Să ne arătam vrednicile de scările dreptății și libertății, să înăbușim orce îndemn de răutate, de ură și violențe.

„Copiii luminați ai libertății nu suferă nici macar umbra nedreptății“.

Să ascultăm și înăpătum cu zel cucernic glasul, poruncă sângelui grăită nouă prin sfatul național român.

Foisoara

Răbsouiul popoarelor

— Amintiri, de Romulus Damian —

In fata morții. — Reconstrucția unei linii telefoniice în plină de gălăție. Bravo, Aron! Avram!... ești soldat fără preaște. — Urcarea pe muntele Krn (245).

Frontul de poală.

Aron Avram!... Alege-ji tezo vorăriș, cu care deseră pleci pe muntele Golobar (1894). Ai să construiești o nouă linie telefonică, de pe vârful lui Golobar pe vârful lui Vrsici (1872). Până poimane seară să fie gata, și predă comunicațiunii. Mă înțeles? — zise dirigentul serviciului de așezănumitul de telefon reg. ung. Nr. 117.

Da, domnule sergent major, am înțeles, răspunse Aron Avram.

Sârmanul Aron! — care se duce în brațele morții, zise către mine, caporul Matei, un fecior de român din Ardeal, din comuna Lăncrâm, comitatul Sibiu.

Aron, sprinten și ager de felul său, fără a zice un singur cuvânt, fără barem o mică urmă de durere în ochi, — deși ar fi avut motive, căci abia trecea 4 ore

dela sosirea sa, dela repararea unei linii stricate de tunurile inimică, — își adună ear lucrurile necesare, le puse în sac, și apoi își plimbă ochii asupra tovarășilor săi, cari apropiae totuște intinși pe paturi de scănduri de brad.

Aron, având dreptul de a alege, putea porunci: «Măi, tu vii cu mine!» și sunțin respectivul său înainte încotroc, trebuie să meargă. Dar Aron, o înimă bună și cu simțire nobilă, — deși numai plugar la ei, în comuna Cărpiniș, în comitatul Sibiu — nu a poruncit, ci a întrebărat cu vorba bună. Stătă el bine, unde merge, și poate chiar din cauza aceasta nu a poruncit.

Când fură gata toți, și ieșiră din bacă, unul căte unul, cu sacul pe spate, Aron să se uită odată, din ușa bârcăză, la patul său gol la stânga în fund, și la tovarășii săi, ce il urmăreau, cu privire plină cu milă, apoi își trase săpacă mai pri le pochi, și apoi plecă, zicând: «Doamne ajută, mi ai noști!»

La 5 d. a. ajunse în apropierea comunei de Căpâlna, — azi o ruhă — la statufla funiculară ce duce pe muntele Golobar. Aici, Aron stă și se gândește un moment, ce să facă? Să meargă pe jos ori să se

O legiune națională română

In Sibiu s'a constituit sub conducere a harnicului maior, dl Victor Liuba «Legiunea națională română din comitatul Sibiu».

Martii, în 5 Noemvrie p. m. comitetul executiv național român din Sibiu, a reușit să asigure recunoașterea în mod oficial a legiunii noastre naționale române.

Succesul acesta istoric și interesul neamului românesc, obligă pe fiecare român să se înscrie imediat la legiunea română.

Nr. 10848 Bis. 1918

Circulară

cătră toate oficile protopresbiteriale și parohiale din arhiepiscopie.

roamăna și a Transilvaniei.

Răsboul mondial este spre sfârșit, se apropie pacea mult dorită, și statul nostru — într'uia cu alte state — trece prin însemnate prelăcieri.

Această stare ne impune calmitate, demnitate, și respect împotrunit și față de cetățeniei de altă naționalitate sau altă confesiune.

Apelăm deci în aceste zile de grea cumpărătăție credințioșii bisericii noastre, ca să-și păstreze liniește suflătoare, să se rețină dela orice fapte de disordine, și să fie cu ascultare cuvenită față de autoritățile bisericești și publice, mergând cu exemplu și în această privință onorata preoțime.

Ioșosească de funcular? Funcularul fiind în todeaua o primejdie, numai puțini au curajul a se folosi de el. Aron și bine lărui acesta și de aceea întrebă: «Măi ai noștri, cum să mergem? Pe sus sau pe jos?»

— Pe jos, răspunseră toți. — Bine, dragi mei, dacă așa vrei, atunci să ne dicem la stație.

Căte doi soldați fură puși pe bură într-o lădă quadrată, și apoi urcăți. În vreme ce o jumătate de ceas, totuște unsprezece soldați se afără la stația opusă, pe o mică coastă, cam pe mijlocul lui Golobar. Funcularul numat până aici poarte circulară. De-aci la deal îejă în ochii italienilor, de pe muntele Ivecinat «Vatra», și în ochii artileriei dușmanului, de pe spatele lui Golobar.

— Să nu mai stăm, măi traiaj, că nu ajungem până deseară pe vârful lui Golobar... și apoi săptă voi bine ce potruncă am eu, — zise Aron.

— Măi Aron! Eu nu cred să putem ajunge... Știi tu, că dea coama dracului, — o stâncă ieșită din Golobar în formă de coamă, ce fiind cu cărăi săpate de vreme și de ploaie, feciorii noștri au boțato coama dracului — nu mai putem,

Acet circular să se aducă la cunoștință publică cîndindu-se și în biserică.

Sibiu, din sedința consistorului arhiepiscopal, ca senat bisericesc, și-năută la 23 Octombrie 1918.

Dr. Eusebiu R. Roșca m. p., vicar arhiepiscopal.

Dr. Octavian Costea m. p., secretar consistorial.

Wilson

Așa cum ne se prezintă azi procesul descompunerii medievale, cu prăbușirea unor instituții ruginite în lanțuri feudale, ne miră pașii repezi spre propăsire, glasul atât de puternic al popoarelor, trezite prin idealul libertății la viață nouă.

În legătură cu elementelor care colosează și îndrepătă din sinul ferbinței al vulcanului, și văi de pe teră ce vrea să o impede.

Lavina incălzită de răzdele calde se clăină în vuet prelung, căci străutul înghetător, massa inertă își scutură povara grecoaie, răstogolind în abisuri adânci asuprinse tirana.

A fost de ajuns o solie venită de pe oglindă verzuie a mării, ca omeneșim asuzită în bubitul tunurilor și trâmbijelor de aramă să-și ajintească ușor spre acelă casă glas ce venea de departe, dar care părea însorât din sufletul nostru, părea că ne regăsește pe noi înșine, redându-ne nouă și deschizând porțile unei nemărire luminioase, împărăția dreptății, egalității și frăției neamurilor.

Cel care în câteva clipe a re-

Ne văd italieni, vei Arone, — zise Nicolae Nichifor, din Sebeșul-săscesc.

— Trebuie să mergem, frate Nicolae, răspunse Aron. Mai bine să ne impusă italiano, decât să ne îndepărtem purca Vom face, cum ve na învăță Dumnezeu, numai haidau să mergem, să nu mai stăm.

— Să mergem dar, răspunse Vasile Dogar. Însă înainte de porne, să zicem, măi, o rugăciune, ... un. Tatăl nostru, ia, aici, în mijlocul drumului lui Golobar, să facem o roată, se îngrenunchi și să ne rugăm... Ca mare și putere dumnezeasca, și numai ea te scăpă de primejdie și dela moarte.

Toți unsprezece făcură roată, apoi își lăsă săpale depe cap, și apoi așa, cum erau, cu sac și cu sărac pe spate, îngrenunchi, își impună măștile, și privind spre cer, ziseră cu găsire tare Tatăl nostru.

După rugăciune Aron porni cel dințai naștere. Ceiași lărmă cu o distanță de 10 pași, unul căte unul.

Abia merseră 80 pe pași, când deodată auziră: tk, tk!

în văz dușmanul, și începă a tra-ge asupra lor.

A apărut și se află de vânzare la
Librăria Arhidicezană,
din Sibiu-Nagyszeben.

Adolf Harnack.

Monahismul, idealurile și istoria lui

trad. de

Dr. Gh. Comșa.

Pretul unui exemplar e 1 Cor.,
cu porto postal, 1 Cor. 15 fil.

La «Librăria Arhidicezană» în Sibiu,
Nagyszeben, se află de vânzare :

Dr. Petru Span

conferință cunoscută la congresul învățăto-

rilor gr.-or. români din Biharia :

Nicolae Regman.

Pretul: 30 fil. plus porto postal 6 fil.

A apărut și se află de vânzare la Librăria
Arhidicezană din Nagyszeben - Sibiu :

Tipicul bisericii ortodoxe
Informat pentru trebuințele preotilor ro-
mâni și ale elevilor seminariali

de

Aurel Popoviciu,
duhovnic-economic seminarial, Instructor de căn-
turi bisericesti și de tipic.

Aprobat de Preavem. Consistor arhidice-
zan prin decizună din 21/VI 1916. Nr. 7238 B.

Se vinde numai legat cu 5 Cor.
plus 50 fil. porto, recomandat.

A apărut și se află de vânzare la
Librăria Arhidicezană:

Conlucrarea omului cu Dumnezeu.

Predici

de

Mihai Păcălian,
protopresbiter
și altii preoți din prezbiteratul B.-Comisoșului

Pretul 3 cor., plus 12 fil. porto.

In editura Comisiei administrative a ti-
pografiei arhidicezane a apărut :

Manual de cântări bisericesti

sau

Octoihul mic

care cuprinde: Rânduiala Vescernie, Utre-
nești și a Liturghiei; cele opt glasuri pentru
Dumineci, Podobile, Politeul, Pripelele,
Catavasile, Irmoasele, Svetinile și a

Se află în deposit spre vânzare la
Librăria Arhidicezană.

Pretul unui exemplar:

Legătură simplă: Cor. 550, plus porto postal recomandat 70 fileri. Legătură imitație de piele Cor. 7-80, plus porto postal recomandat 70 fileri.

Revanzătorilor li se dă 10% rabat.

Puterea cenzurei

nu poate supri-
mă , că pu-
dra și crema Diana
Diana cele mai excelente sănt
mijloace de frumuseță.

Doză de probă 3— K
Doză mare... 6— K

De vânzare pretutindeni!

La «Librăria Arhidicezană» din Sibiu—
Nagyszeben se află de vânzare :

Brazde în ogorul lui Hristos

de
Dr. Ștefan Cioroianu.

Pretul unui exemplar 6 Coroane, plus
porto postal recomandat 1 Cor.

La «Librăria arhidicezană» din Sibiu—
Nagyszeben se află de vânzare :

Căzut-a enunțul capului nostru

cuvântări funebrale

de

Dr. Ioan Lupăs.

Pretul unui exemplar 8 Coroane, plus
porto postal recomandat 1 Cor.

Evangelia ca bază a vietii,

celebra lucrare a lui G. S. Petrov, în care
cărte sunt tratate cu multă putere de com-
vingere temele următoare: *Principiile funda-
mentale ale civilizației. Educația voinei în
spirit creștinesc. Degenerarea morală. Subbi-
mitatea evangeliilor. Împărăția lui Dumnezeu*.

Se află în deposit spre vânzare la *La
brăria arhidicezană din Sibiu*. Pretul unui
exemplar e 1 Cor. 50 fileri plus 15 fileri porte
posta.

Revanzătorilor li se dă 20% rabat.

Revanzătorilor li se dă 20% rabat.

Revanzătorilor li se dă 20% rabat.

La «Librăria arhidicezană» din Sibiu—
Nagyszeben se află de vânzare :

Rânduiala Liturgiei

în editura Comisiei administrative a ti-
pografiei arhidicezane

Carte de rugăciune

pentru tinerele gr.-or. ort. române

În care se cuprind : Rânduiala liturgiei; rugă-
ciunea dimineață; rugăciunea sfântei Treimi; rugă-
ciunea către Dumnezeu Fiu; psalmul 50

„Măsuță-mă Dumnezeule” etc.; Simbolul credinței; tropare de cruce; rugăciunea sfântului Ierem; rugăciunea mesiei; rugăciunea înainte de impărtășuirea cu s. cumineacăruia ale
marelii Vasili și Ioan Gură de aur; rugă-
ciunea după impărtășuirea cu s. cumineacăruia; rugă-
ciunele de seara și rugăciunea cinstișorului crucei.

Se află în deposit spre vânzare la *Li-
brăria arhidicezană*, și se vinde legală
frumos, la coloane roșii, cu 60 diler.

Format placut, mic, pentru a se păte
partea și în buzunar.

Revanzătorilor li se dă rabat 20%.

Piese muzicale de Tib. Brediceanu.

Doine și cântece românești pe teme populare.

(Canto și piano)

Caiet I (ediția a doua).

Foile verde, foie de nuc.
Cățăi pușii cuciunii.
Spune, mândru, adevarat.
Vai, bădă, dragi neavem.
Bălgării depărțitoare.
Cine sănătatea.
Băde, zău, o fi pacat.
Bagă, Doamne luna 'n nor.

Caiet II (ediția a doua).

Siliu, băde, ce misal spune.
Nino, băde, iar acasă.
Născăi, ca mine, nu-i.
Floare fui, floare trecuri.
Cântec de moșeie trecu.
Din ochi ca murde.
Togăi voi, boala.
Cine n'are dor pe vale.

Caiet III (ediția a doua).

Păstrici matăi cu cubul.
Legăndă te frunzuță.
Turturea din valea sacă.
Cântec hădusește II.
Ce vă băde, ce vă băde.
Tu te băde, băde, sare.
Foile verde, foile lăță.
Pe unde umbă dorul.

Caiet IV.

Pe sub flori miă legăzani.
Foile verde, pap de erin.
Sus în vîrful dealului.
Mândru, de dragoste meastră.
Cântec hădusește V.
Frunză verde, frunză.
Auzi, mândru, cuci-n căntă.
S'a dus cuciul de păciu.

Caiet V.

Bade, după dumneata.
Cuciule cu pașăndă.
Toată lumea-i dînt-n un neam.
Cântec hădusește III.

Nou!

Mai Timiș, apă rece.
Do cînd, băde, tu-te ai dus.
Floricid de pe apa.
Cântec hădusește III.

Nou!

Jocuri românești pe teme populare.

(Piano solo)

Caiet I (ediția a doua).

De doi (Lugojana) I.
Măzăreană (ca în Banat) I.
Căciula (ca în Banat) I.
Pe picior I.
Ardeleana I.
Brău I.
Hora (ca în Banat) I.
Ardeleana (ca în Banat) II.

Caiet II (ediția a doua).

Ardeleana (ca în Banat) III.
Ardeleana (ca în Banat) IV.
Hategană.
Învățări II.
De doi II.
Ardeleana III.
Brău II.

Caiet III (ediția a doua).

Ardeleana (ca în Banat) IV.
Ardeleana (ca în Banat) V.
Ardeleana (ca în Banat) VI.
Ardeleana (ca în Banat) VII.
Ardeleana (ca în Banat) VIII.
Ardeleana (ca în Banat) IX.

Caiet IV

Hora (ca în Banat) II.
Învățări III.
Brău V.
Pe picior IV.
Ardeleana V.
Brău (Danub) VI.
Ardeleana (ca în Banat) VII.
Din Marămarăș.

Caiet V.

Învățări IV.
Ardeleana (ca în Banat) VII.

Ardeleana VII.
Brău VIII.

Nou!

Ardeleana VI.

Ardeleana VII.

Nou!

Pretul unui caiet Cor. 10— fr.

La șezătoare,

Icoană din popor (I-act cu un preludiu). Text de C. Sandu-Aldea și I. Bercia

Căpușnăl:

Nr. 1. Doina lui Sorin.	Nr. 4. A lui Moș Marin.	Nr. 9. Cântec hădusește.
" 2. Măndruță eu ochii verzi.	" 5. Melodramă.	" 9a. Solo de flautier.
" 3. Cântec din bătrâna.	" 6. Cântec Ilenei	" 10. Brău.
	" 7. De masă.	" 11. Duet.
	" 8. Scenă.	" 12. Învățări și cor.

Partitura pentru canto și piano Cor. 16— fr.

Rânduica, vals (ediția a doua)	—	—
Viorele, vals (ediția a doua)	—	—
Tutore, vals (ediția a doua)	—	—
Quadrille, po moive românești	—	—
Preludiu Hora din "Serata etnografică" (ediția a doua)	—	—
Hora (Do ♭ minor — Cis moll) (ediția a doua)	—	—
Nou! I Hora (Re ♭ major — Des dur)	—	—
	—	—

Piese epuizate au apărut în edițiuni noi. :: :: De vânzare la toate librăriile românești.

Depozit general: LIBRĂRIA ARHIDIECEZANĂ Sibiu (Nagyszeben).